

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er gennem en ny bestemmelse i straffeloven at skabe mulighed for strengere straffe for særlig grov miljøkriminalitet, herunder navnlig grove tilfælde af ulovlig dumpning eller deponering af forurenende affald eller omfattende udledning af farlige kemikalier.

Samtidig tilkendes det med den foreslåede bestemmelse, at særlig grov miljøkriminalitet har en sådan strafværdighed, at samfundets reaktion bør give sig udtryk ved, at forholdet straffes efter straffeloven og ikke blot efter bestemmelser i den almindelige miljølovgivning.

Lovforslaget er udarbejdet i samarbejde med Miljø- og Energiministeriet, Miljøstyrelsen og fremsættes i tilknytning til to lovforslag, som er fremsat af miljø- og energiministeren den 27. november 1996 om ændring af henholdsvis lov om miljøbeskyttelse (L 83) og lov om kemiske stoffer og produkter (L 82).

2. Baggrunden for lovforslaget

Miljø- og energiministeren fremlagde i marts 1996 en handlingsplan for bedre håndhævelse af miljølovgivningen. Planen indeholder en række forslag til styrkelse af behandlingen af miljøstraffesager, styrkelse af de administrative muligheder for at hindre fortsat miljøskadelig virksomhed og styrkelse af miljøtilsynet.

Et af forslagene i handlingsplanens afsnit om styrkelse af behandlingen af miljøstraffesager er indsættelse af en ny bestemmelse i straffeloven om særlig grov miljøkriminalitet. Dette lovforslag er en opfølgning på denne del af handlingsplanens forslag.

Et andet forslag i handlingsplanen er, at der foretages en revision af Rigsadvokatens meddelelse af 28. juni 1991 om behandling af straffesager inden for miljøområdet (RM 4/1991), som indeholder retningslinier for politiet og anklagemyndighedens administrative behandling af miljøstraffesager. Denne revision drøftes for tiden mellem Rigsadvokaten og Miljø- og Energiministeriet, Miljøstyrelsen.

De øvrige forslag i handlingsplanen opfølges i de to lovforslag, som miljø- og energiministeren har fremsat den 27. november 1996. Lovforslaget om ændring af miljøbeskyttelsesloven (L 83) indeholder således bl.a. forslag om fastsættelse af særlige vilkår for miljøgodkendelse, nægtelse og tilbagekaldelse af miljøgodkendelse, tilsyn, konfiskation og rettighedsfrakendelse. Lovforslaget om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter (L 82) indeholder bl.a. forslag om forbud mod besiddelse af visse kemiske stoffer m.v. og om strengere straffe.

3. Gældende ret

I de gældende love på miljøområdet findes en række bestemmelser, der fastsætter straf for overtrædelse af reglerne i disse love.

Den centrale lov om forurening er *miljøbeskyttelsesloven* (jf. lovbekendtgørelse nr. 590 af 27. juni 1994, som ændret senest ved lov nr. 395 af 22. maj 1996). Loven indeholder i § 110, stk. 1, en almindelig bestemmelse om straf for bl.a. overtrædelse af lovens bestemmelser og for undladelse af at efterkomme påbud, forbud og vilkår fastsat efter loven. Strafferammen er bøde. Efter § 110, stk. 2, kan straffen stige til hæfte eller fængsel indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsægtligt eller groft uagtsomt, og hvis der ved overtrædelsen enten er voldt skade på miljøet eller opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. De bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven, indeholder lignende straffebestemmelser.

En anden vigtig lov på forureningsområdet er *lov om kemiske stoffer og produkter* (jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996). Overtrædelse af lovens bestemmelser straffes efter § 59 med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år. Bestemmelsen skelner ikke mellem simpelt uagtsomme forhold og groft uagtsomme eller forsægtlige forhold, og der er ikke krav om skærpende omstændigheder for at kunne idømme frihedsstraf. Miljø- og energiministerens lovforslag af 27. november 1996 (jf. ovenfor under pkt. 2) indeholder imidlertid forslag om en ændring af bestemmelsen, således at den udformes i overensstem-